

Selaimet

Ilkka Veuro
10.3.2022

Selain (engl. Browser), nimet eli tuotteet

Google Chrome

Firefox

Opera

Safari

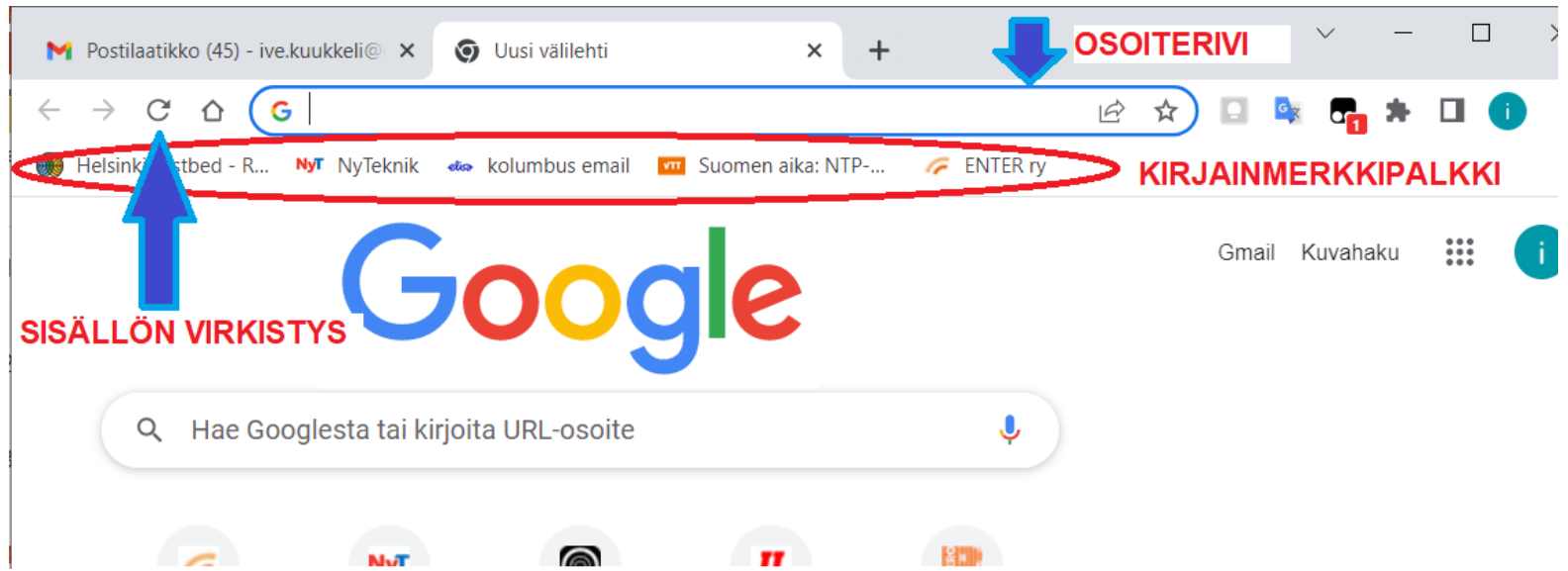
Microsoft Edge

- Muita selaimia; Safe Browser, Samsung Internet, jne
- Oman käyttönsä voi jakaa;
  - esim. Firefox: ei koskaan mitään jää historiaan ja aina vain yksi välilehti = pankki / terveystieto / vero –käyttö
  - Chromella Googlen palvelut: gmail, kuvat, Drive, Youtube, Maps, Docs&Sheets&jne
  - Apple-käyttäjät Safarilla ja jos gmail-tunnusta käyttää niin Chrome.lla
  - Edgellä & Safarilla videot tarkkuuden sallinnan vuoksi

Selain on internetin sisällön esitysväline

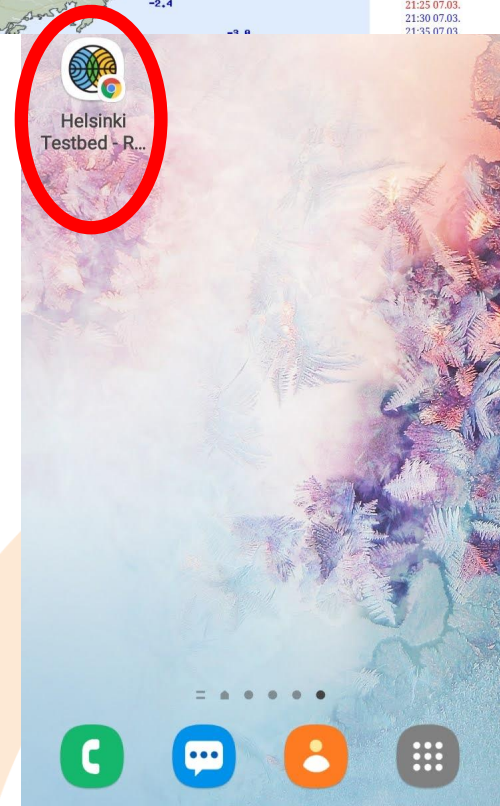
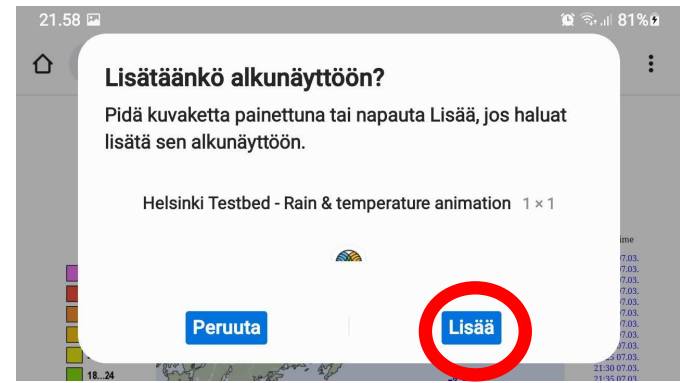
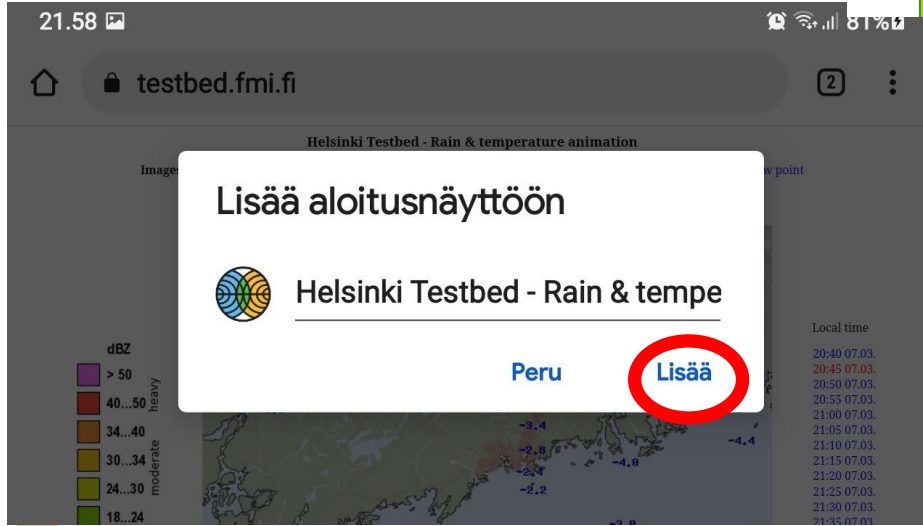
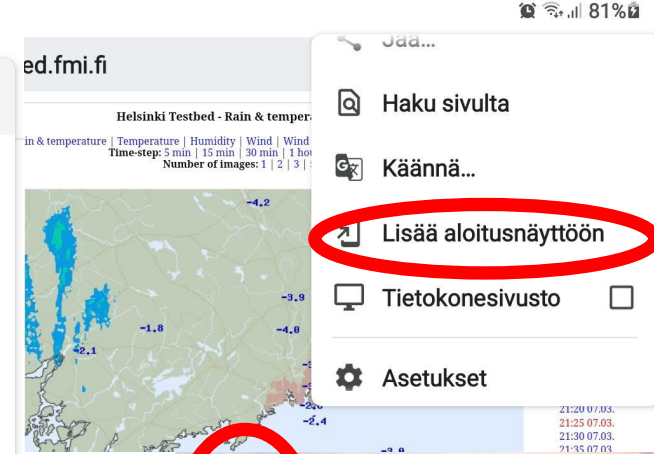
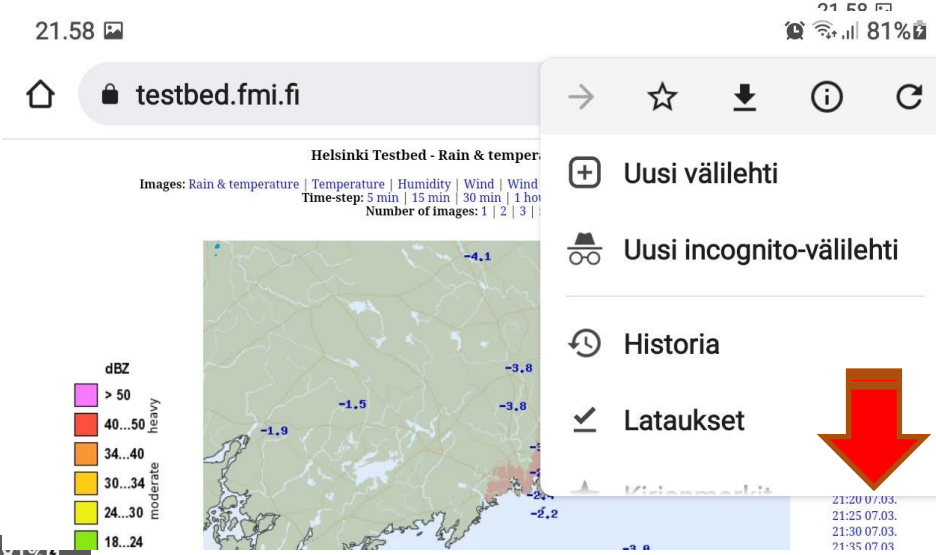
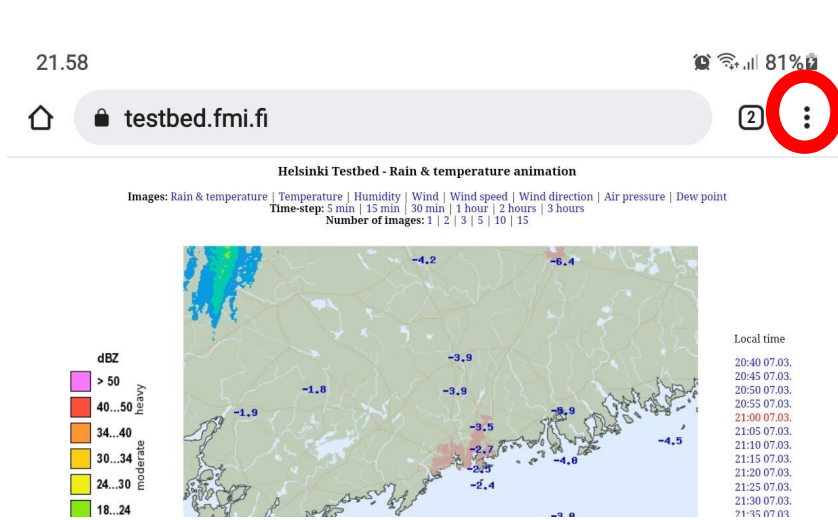
- Erityinen ohjelma tai sovellus(ohjelma) /vie paljon muistia
- Selain muuttaa internetin palvelimelta luetun riveinä kirjoitetun html-ohjelmakoodin (*1 värikkääksi ja muotoilluksi tekstiksi sekä esittää palvelimelta haetut kuvat (*1 tekstimuotoisia lausekkeitä)
- Ohjelmakoodin näkee katsomalla lähdekoodin selaimessa
- Kommentorivit (+kuvat+videot) ovat samat kaikille selaimille, nykyisin selaimet näyttävät kaikki samalla tavalla saman koodin

Selaimen osat

- Toimintonappulat kuvakkeita, pitää oppia ulkoa tai katsoa kohdistimella
- Osoiterivin kenttään osoite esim. www.entersenior.fi (www ei nykyisin välttämätön)
  - Toimii myös hakukenttänä, **ei saa käyttää pankkiin menemiseen** vaan kirjoitettava pankin nimi juuri oikein
- Sisällön virkistys, jos sisältö vaikuttaa vanhentuneelta (esim. uutiset)
- Kirjainmerkkipalkki, oma osoitelista kohteista ml. pankki

Kirjainmerkki aloitusnäyttöön kosketuskänny (tabletti) esimerkki Android11

Kirjainmerkki aloitusnäyttöön kosketuskänny (tabletti) 1/6

esimerkki Android11

21.58

🔔 📶 81%

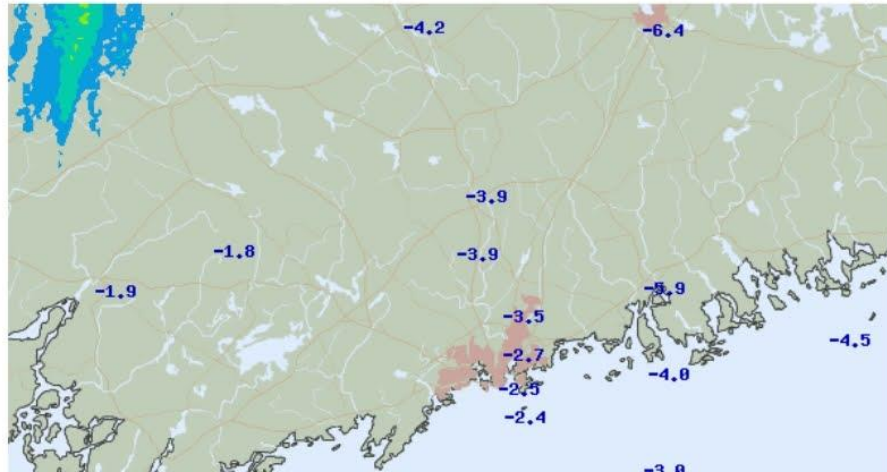
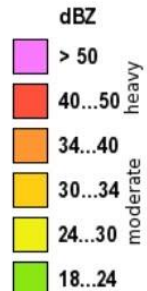

testbed.fmi.fi

Helsinki Testbed - Rain & temperature animation

Images: Rain & temperature | Temperature | Humidity | Wind | Wind speed | Wind direction | Air pressure | Dew point
Time-step: 5 min | 15 min | 30 min | 1 hour | 2 hours | 3 hours
Number of images: 1 | 2 | 3 | 5 | 10 | 15

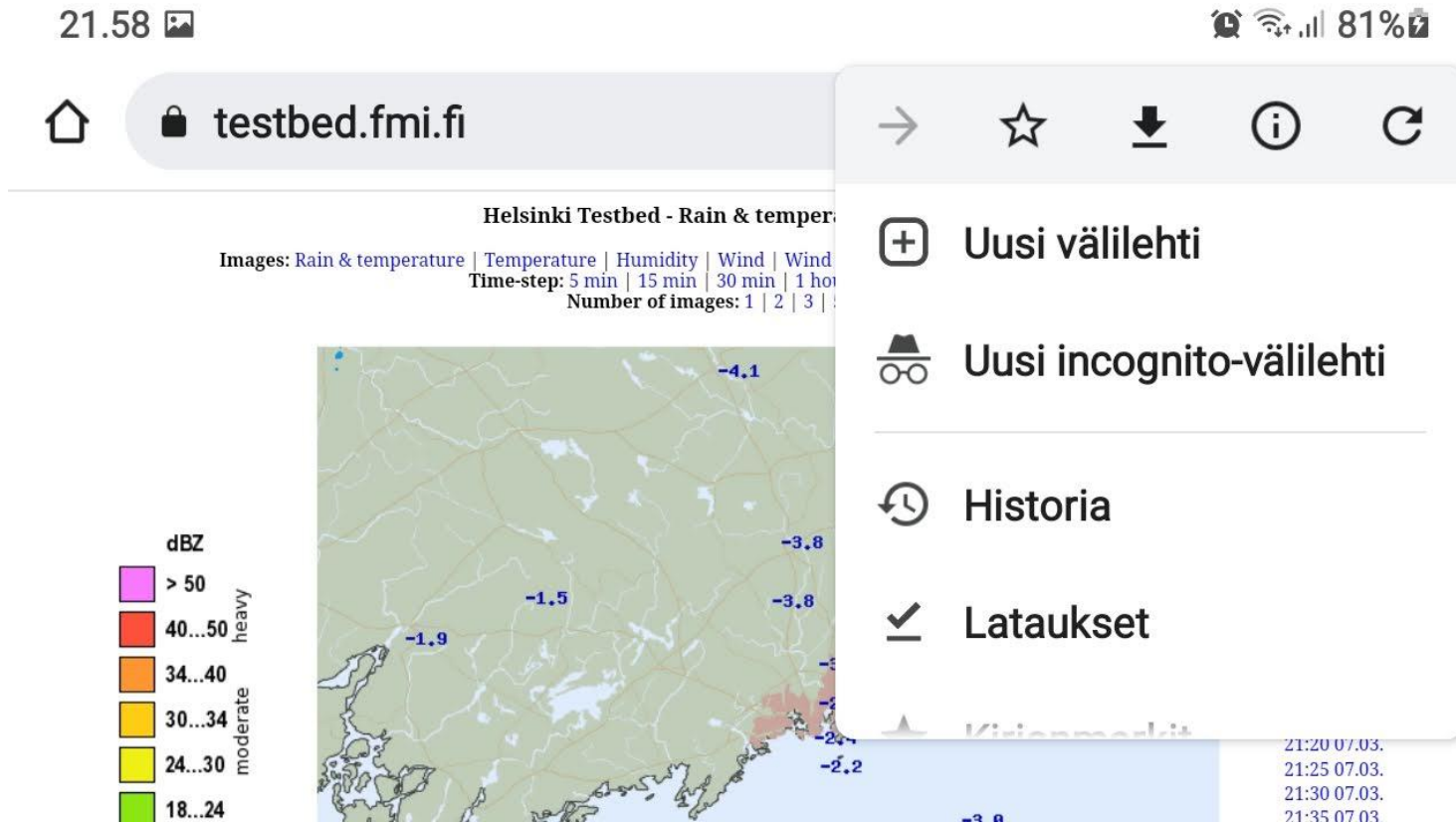
Local time

20:40 07.03.
20:45 07.03.
20:50 07.03.
20:55 07.03.
21:00 07.03.
21:05 07.03.
21:10 07.03.
21:15 07.03.
21:20 07.03.
21:25 07.03.
21:30 07.03.
21:35 07.03.

- Ota sivu esiin
- Paina 3 pysty-pistettä (valikko)

Kirjainmerkki aloitusnäyttöön kosketuskänny (tabletti) 2/6

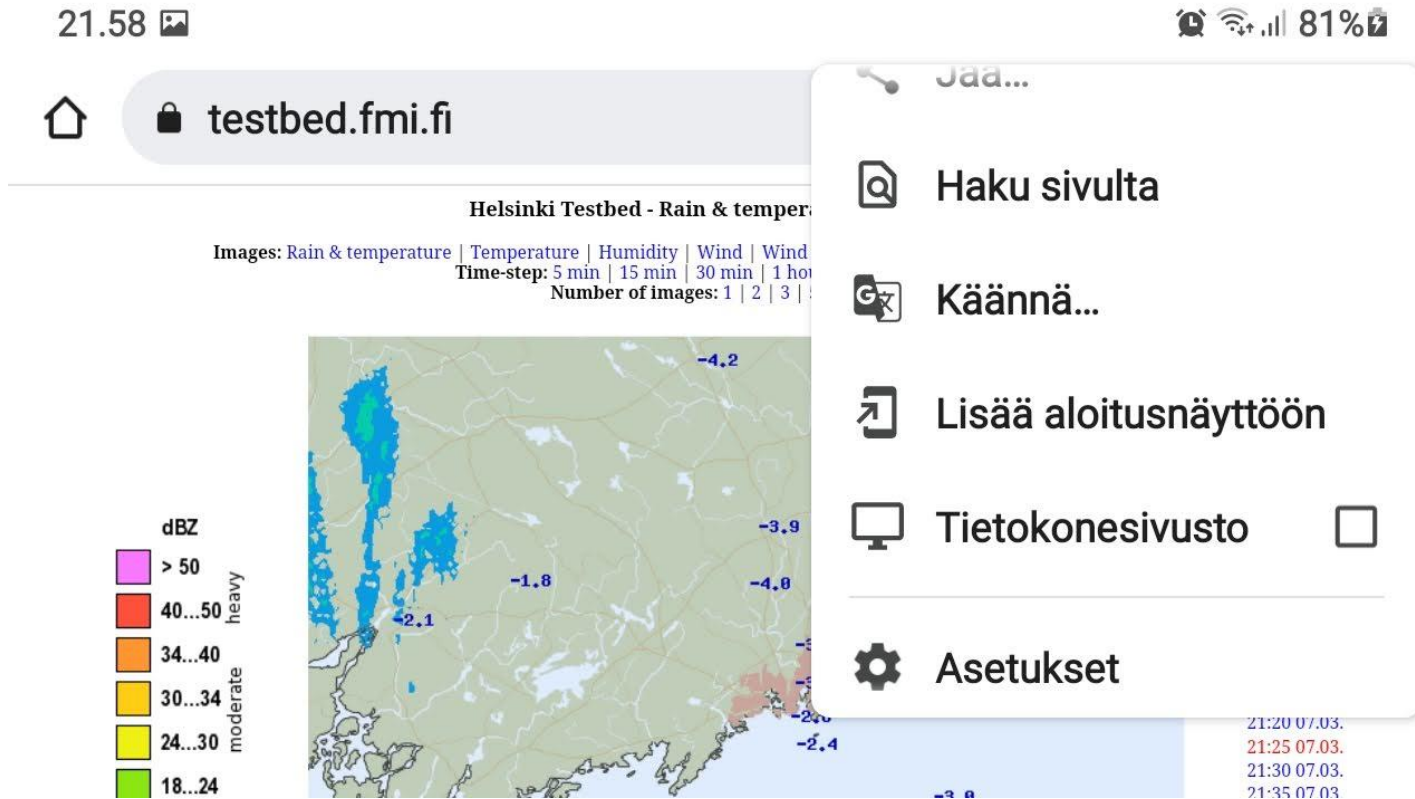
esimerkki Android11

- Valikon alku tulee esiin
- Pyyhkäise alempi osa näkyviin

Kirjainmerkki aloitusnäyttöön kosketuskänny (tabletti) 3/6

esimerkki Android11

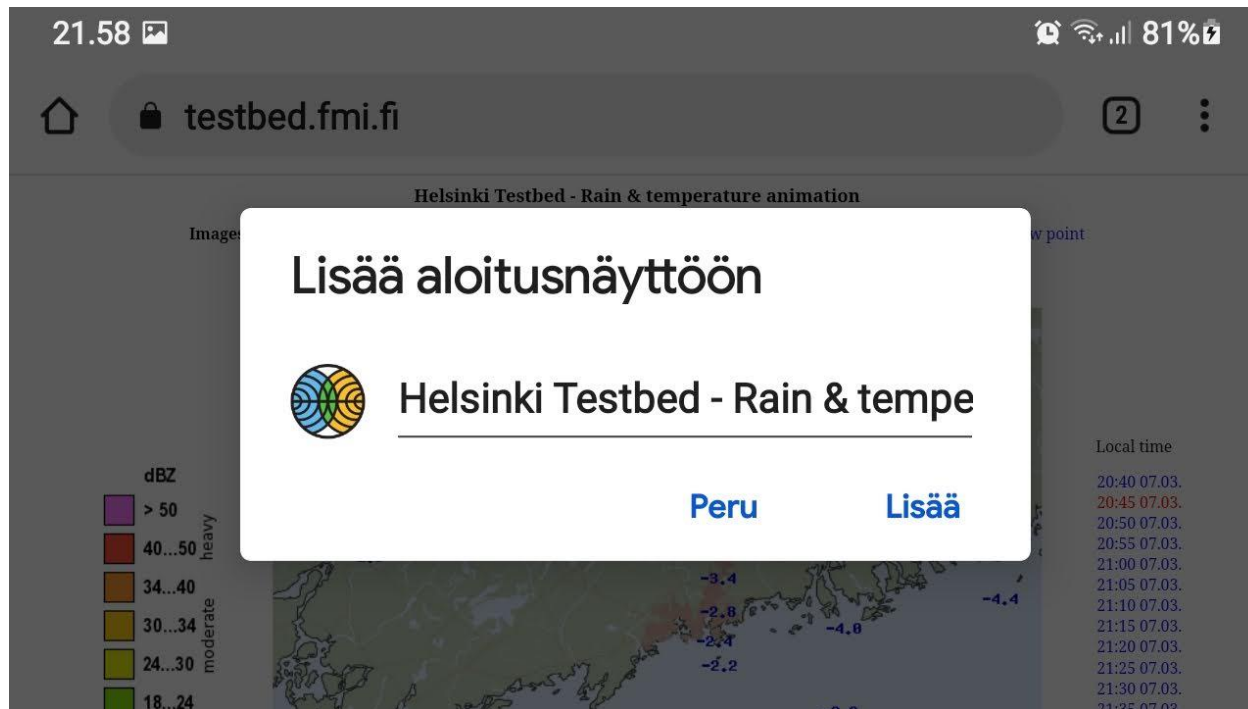
- Paina
Lisää_aloitusnäyttöön

Kirjainmerkki aloitusnäyttöön kosketuskänny (tabletti) 4/6

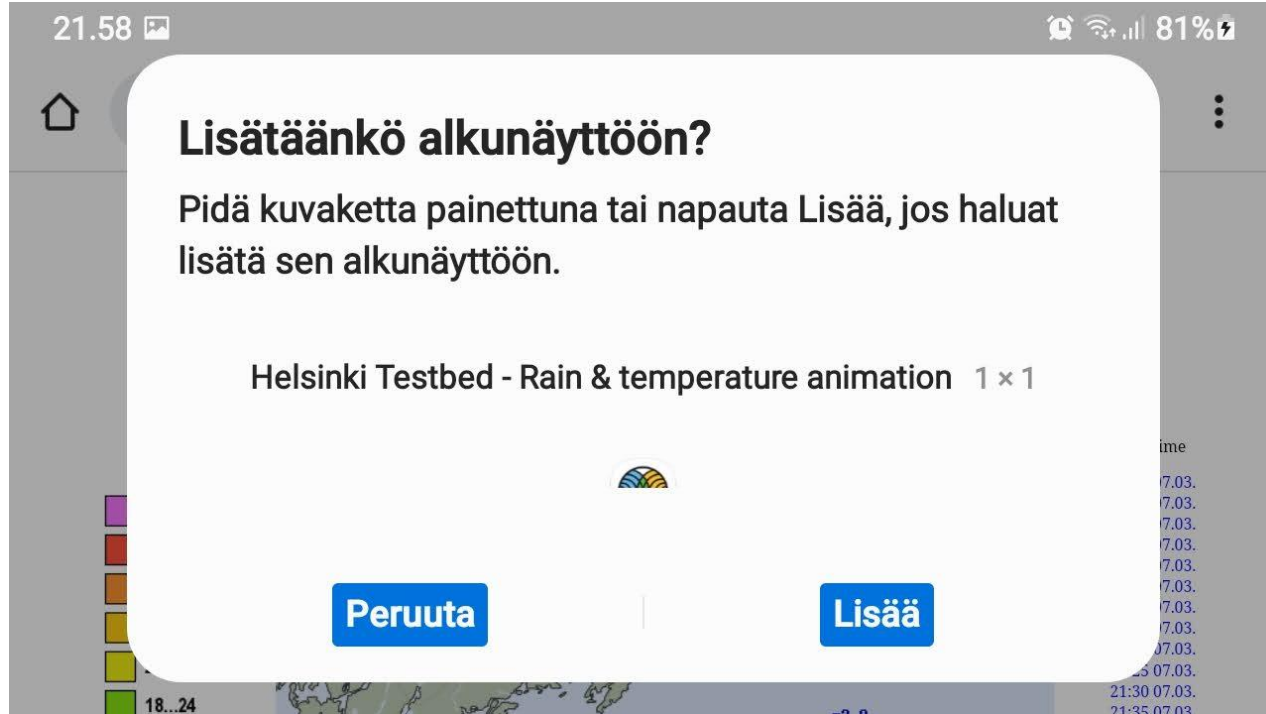
esimerkki Android11

- Paina Lisää
- Oma nimeäminen tässä kohdassa

Kirjainmerkki aloitusnäyttöön kosketuskänny (tabletti) 5/6

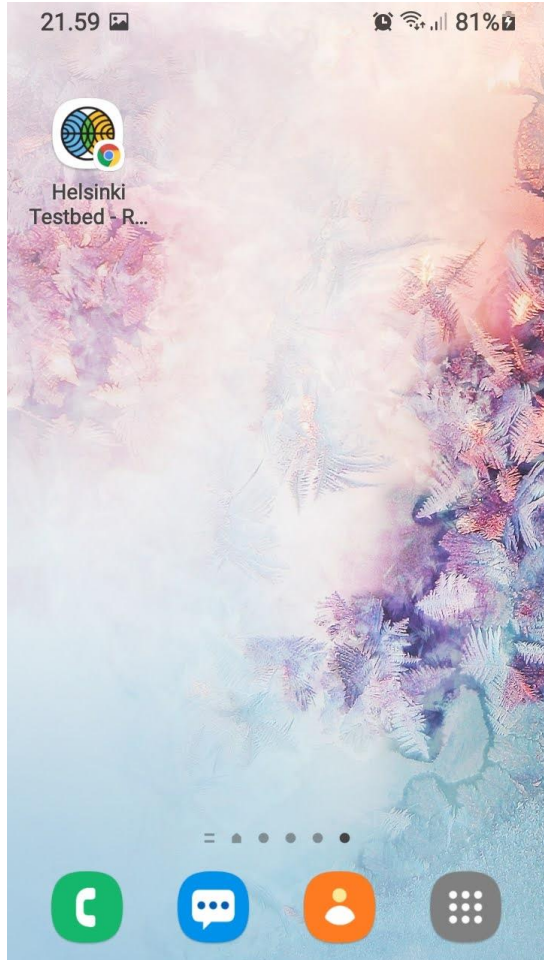
esimerkki Android11

- Paina Lisää

Kirjainmerkki aloitusnäyttöön kosketuskänny (tabletti) 6/6

esimerkki Android11

- Kuvake
aloitusnäytössä
- Kuvaketta
painamalla selain
aukeaa tuolla
sisällöllä

Selainten toimintoja 1/2

- Historia eli välimuisti
  - Selain varastoi käytyjen sivujen sisältöjä laitteen muistiin nopeamman ja kätevämmän käyttökokemuksen saamiseksi
  - Selain siis esittää ensin sisällön välimuistista ja vasta sitten aidon ja tosiaikaisen internet-sisällön (aikaraja luokkaa 10 min ... 2 h ... jota vanhempaa välimuistin sisältöä ei esitetä)
  - Historian voi poistaa, jolloin sisällöt näkyvät hitaammin mutta oikein, samalla automaattisia kirjautumisia poistuu
- Tietoturva
  - Selaimen ohjelmisto ei pääse kuin selaimen tietoihin (luultavasti näin) ja käyttöjärjestelmän kautta liitännöihin kuten näppäimistö ja näyttö ja muut ulkolaiteliitännät (wifi-netti-bluetooth-jne)
  - Välilehdet pääsevät toistensa välimuisteihin ja siten kekseihin, mutta palvelinten koodit eivät täysin osaa tulkita toistensa sisältöjä
  - Historian poistaminen käsin käytön jälkeen on aina varma tapa varsinkin kirjastojen jne koneilla

Selainten toimintoja 2/2

- Kirjainmerkit (tietokoneessa)
  - Usein käyttämänsä sivut yhden napin takana
  - Ryhmittely eräs vaihtoehto: harrasteet, uutiset, viralliset
  - Kirjainmerkkejä voi muuttaa aina tarpeen muuttuessa
- Ohjelmat suoraan selaimessa
  - Toimisto-ohjelmat Chrome:ssa kirjoitus (Docs) ja taulukkolaskenta (Sheets) ja esitys (Slides) ja kyselyt (Forms)
  - Kuvakäsittely www.pixlr.com monipuolisesti
- Saavutettavuus (ergonomia)
  - Pieni teksti, suurena ja sitten tarvittaessa pienennä
  - Tummapohjaisissa sivuissa luettavuutta voi parantaa valitsemalla kaikki cntr-a
  - Sivun sisällön voi tulostaa talteen ruutukopiona tai tietokoneessa valikko-tulostakäytä_pdf_muotoa tai cntr-a (valitse kaikki) cntr-c (kopioi valittu alue) ynnä kirjoitusohjelmassa cntr-v (liitä)

Kiitos!

Ilkka Veuro, vertaisopastaja

www.entersenior.fi

info@entersenior.fi

